

**Вищий навчальний заклад «Приватне акціонерне товариство
«Львівський інститут менеджменту»
Кафедра менеджменту та міжнародного бізнесу**

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«ПСИХОЛОГІЯ ЛІДЕРСТВА»

рівень вищої освіти	<u>другий (магістерський) рівень</u>
галузь знань	<u>07 «Управління та адміністрування»</u>
спеціальність	<u>073 «Менеджмент»</u>
освітньо-професійна програма	<u>«Менеджмент організацій і адміністрування»</u>
кількість кредитів ЄКТС	<u>3 (90 год.)</u>
форма навчання	<u>очна (денна), заочна</u>
компонент освітньо-професійної програми	<u>вибіркова</u>
цикл підготовки	<u>професійний</u>
мова викладання	<u>українська</u>

Керівник курсу:

Прізвище, ім'я, по батькові викладача (викладачів), науковий ступінь, вчене звання	Янків Мирон Дмитрович, доктор економічних наук, професор
Контактний телефон	050-430-05-64
E-mail:	myankiv@gmail.com
Адреса викладання дисципліни	вул. Ліська, 16, м. Львів, 79018 кафедра менеджменту та міжнародного бізнесу Львівський інститут менеджменту
Кафедра, за якою закріплена дисципліна	менеджменту та міжнародного бізнесу
Графік консультацій	згідно графіку консультацій

ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

Обсяг навчальної дисципліни (модуля)

Кількість кредитів 3.0/ 90 год., із них:

Лекції (год.) – 26

Семінарські заняття (год.) –

Практичні заняття (год.) – 13

Самостійна робота (год.) – 51

Форма підсумкового контролю успішності навчання – залік

Курс розкриває соціально-психологічні основи психології лідерства. Особливий акцент робиться на формуванні у студентів компетенцій лідера (уміння працювати у команді, ставити цілі та досягати їх, упевненість у собі, подолання

сумнівів та упереджень, самопрезентація, розуміння власних сильних сторін та перспектив у розвитку, уміння організувати час та ін.), які відповідають сучасним запитам практики та викликам сьогодення. У результаті проходження курсу студенти розкриють власний лідерський потенціал, складуть програму розвитку, оволодіють основними коучинговими технологіями розвитку лідерства, що допоможе у майбутньої самостійно здійснювати моніторинг та обирати необхідні вектори розвитку та втілення свого лідерського потенціалу.

Предметом вивчення курсу є закономірності взаємодії людей в системі «керівник-підлеглі» і «лідер-послідовники», механізм висування в лідери, співвідношення лідерства і управління, риси особистості, які необхідно розвивати для того щоб стати лідером, особливості лідерства у сучасному суспільстві, досягнення професійної успішності..

Мета вивчення дисципліни – формування у студентів наукових і професійних знань у сфері ефективного лідерства, активізація лідерського потенціалу як сукупності умінь самоуправління і управління іншими людьми.

Основними **завданнями** навчальної дисципліни є сформувані наукове уявлення про соціально-психологічну природу лідерства, про сучасні виклики і вимоги щодо ефективного лідерства;

- ознайомити з основними видами лідерства та їх проявами у різних сферах життєдіяльності особистості та суспільства;
- розшири уявлення студентів про власний потенціал лідера для подальшого особистісного та професійного розвитку;
- сформувані компетентності лідера (уміння працювати у команді, ставити цілі та досягати їх, упевненість у собі, подолання сумнівів та упереджень, самопрезентація, розуміння власних сильних сторін та перспектив у розвитку, уміння організувати час та ін.).

Навчальний контент

№з/п	Теми	Результати навчання
1.	Лідерство як соціально-психологічний феномен	У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен знати : - основні положення і глосарій класичних теорій лідерства; - актуальні проблеми і теми сучасного лідерства, а також найвищі стандарти досягнень в лідерстві; - психологічні характеристики таких явищ та процесів як: лідерська поведінка, лідерські ролі, лідерська мета, персональний бренд та імідж лідера, стилі лідерства, передумови ефективного лідерського впливу, чинники ефективної взаємодії та комунікації тощо; - основні принципи управління командою та характерні параметри системи управління; - технології публічного виступу й управління аудиторією. У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен вміти : - демонструвати знання і розуміння сучасних вимог до ефективного лідерства; - описувати і пояснювати досвід ефективного лідерства в реальному житті; - визначати цілі для особистісного, академічного та кар'єрного росту, а також працювати для їх досягнення; - формувати власний стиль лідерства; - здійснювати вибір ефективного стилю лідерства в
2.	Традиційні моделі лідерства	
3.	Лідерство як місія: сучасні концепції лідерства	
4.	Владний та управлінський аспекти лідерства	
5.	Коучинг лідерства	
6.	Стратегія і тактика публічного виступу лідера	

	<p>організації;</p> <ul style="list-style-type: none"> - обирати адекватні психотехніки управлінського впливу; - визначати готовність колективу до формування команд; - вести дискусію й управляти аудиторією; - формувати та підтримувати довгострокові партнерські стосунки; - здійснювати презентацію ділової інформації.
--	---

Методичне забезпечення навчальної дисципліни

1. Навчальна та робоча програми.
2. Навчальний посібник, підручник, курс лекцій, презентації.
3. Методичні рекомендації до семінарських занять із курсу.
4. Методичні рекомендації до самостійної роботи студентів.
5. Завдання для контрольних (модульних) робіт та питання на залік.

Компетентності та результати навчання згідно ОПП, формуванню яких сприяє дисципліна

Інтегральна компетентність (ІК):

ІК: Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у сфері менеджменту або у процесі навчання, що передбачають проведення досліджень та/або здійснення інновацій за невизначеності умов і вимог.

Загальні компетентності:

ЗК 01. Здатність до проведення досліджень на відповідному рівні.

ЗК 02. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).

ЗК 03. Навички використання інформаційних та комунікаційних технологій.

ЗК 04. Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети, працювати в команді.

ЗК 05. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

ЗК 06. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

Спеціальні компетентності:

СК 01. Здатність обирати та використовувати концепції, методи та інструментарій менеджменту, в тому числі у відповідності до визначених цілей та міжнародних стандартів.

СК 02. Здатність встановлювати цінності, бачення, місію, цілі та критерії, за якими організація визначає подальші напрями розвитку, розробляти і реалізовувати відповідні стратегії та плани.

СК 03. Здатність до саморозвитку, навчання впродовж життя та ефективного самоменеджменту.

СК 04. Здатність до ефективного використання та розвитку ресурсів організації.

СК 05. Здатність створювати та організовувати ефективні комунікації в процесі управління.

СК 06. Здатність формувати лідерські якості та демонструвати їх в процесі управління людьми.

СК 07. Здатність розробляти проекти, управляти ними, виявляти ініціативу та підприємливість.

- СК 08. Здатність використовувати психологічні технології роботи з персоналом.
- СК 09. Здатність аналізувати й структурувати проблеми організації, приймати ефективні управлінські рішення та забезпечувати їх реалізацію.
- СК 11. Здатність до критичного аналізу і синтезу, оцінки нових ідей щодо інноваційних та інвестиційних можливостей діяльності підприємства, установи чи організації.
- СК 15. Здатність планувати і виконувати наукові та прикладні дослідження, презентувати їх результати.

Програмні результати навчання:

- ПРН 01. Критично осмислювати, вибирати та використовувати необхідний науковий, методичний і аналітичний інструментарій для управління в непередбачуваних умовах.
- ПРН 02. Ідентифікувати проблеми в організації та обґрунтовувати методи їх вирішення.
- ПРН 03. Проектувати ефективні системи управління організаціями.
- ПРН 04. Обґрунтовувати та управляти проектами, генерувати підприємницькі ідеї.
- ПРН 06. Мати навички прийняття, обґрунтування та забезпечення реалізації управлінських рішень в непередбачуваних умовах, враховуючи вимоги чинного законодавства, етичні міркування та соціальну відповідальність.
- ПРН 07. Організовувати та здійснювати ефективні комунікації всередині колективу, з представниками різних професійних груп та в міжнародному контексті.
- ПРН 09. Вміти спілкуватись в професійних і наукових колах державною та іноземною мовами.
- ПРН 10. Демонструвати лідерські навички та вміння працювати у команді, взаємодіяти з людьми, впливати на їх поведінку для вирішення професійних задач.
- ПРН 11. Забезпечувати особистий професійний розвиток та планування власного часу.
- ПРН 12. Вміти делегувати повноваження та керівництво організацією (підрозділом).

Політика оцінювання

Політика оцінювання знань здобувачів освіти здійснюється з дотриманням принципів доброчесності та студентоцентрованого підходу.

Політика щодо дедлайнів та перескладання. Роботи слід здавати у зазначені терміни. За порушення термінів здачі завдань знижується бал. Перескладання модулів відбувається із дозволу навчального відділу за наявності поважних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування).

Політика щодо академічної доброчесності. Усі письмові роботи перевіряються на наявність плагіату і допускаються до захисту із коректними текстовими запозиченнями не більше 25 %. Списування під час підсумкового контролю та заліку заборонене (в т.ч. із використанням мобільних пристроїв).

Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування.

Політика щодо відвідування. Відвідування лекцій та практичних занять є обов'язковим. За відвідування 1 лекції / 1 практичного заняття нараховується 1 бал. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись дистанційно із погодженням викладача, у цьому випадку за відвідування лекційних та практичних занять бали нараховуються за результатами тестування по темі лекції / практичного заняття.

Міждисциплінарні зв'язки

Пререквізити: базові знання з дисциплін: «Договірне право», «Ділова іноземна мова», «Публічне адміністрування», «Менеджмент організацій», що необхідні для опанування компетентностями.

Постреквізити: знання, отримані під час вивчення навчальної дисципліни, будуть використовуватись при опануванні: «Управління змінами», «Інвестиційний менеджмент», «Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності підприємств», «Управління економічною безпекою бізнесу», «Міжнародне право», «Управління конкурентоспроможністю», а також при проходженні переддипломної практики та написанні кваліфікаційної роботи магістра.

Рекомендована література

Базова

1. Гура, Т. В., Романовський, О. Г., Книш, А. Є. Психологія лідерства в бізнесі : навч. посібн., 2017. Харків : Друкарня Мадрид, 100 с.
2. Психологічний інструментарій розвитку лідерського потенціалу сучасної молоді : теорія і практика : Матеріали науково-практичної конференції 17 жовтня 2019 р. / За заг. ред. Романовського О. Г., Харків : НТУ «ХПІ», 2019. 75 с.
3. Психологічні особливості лідерської обдарованості: концепції, діагностика, тренінги : монографія / А. В. Мітлош, В. О. Моляко, В. С. Бажанюк, В. В. Камишин. Київ : Інститут обдарованої дитини, 2014. 290 с.
4. Психологія управлінської діяльності лідера: навчальний посібник / Романовський О. Г., Пономарьов О. С., Гура Т. В., Книш А. Є., Бондаренко В. В. Харків, 2017. 100 с.
5. Собченко, О. М. Психологія впливу [Текст] : навч. посібник. Рек. МОН. Київ : Кондор-Видавництво, 2013. 158 с.
6. Федоришин Г. М. Психологія коучингу : навчально-методичний посібник. Івано-Франківськ, 2018. 95 с.

Допоміжна

1. Адізес Іцхак. Командне лідерство. Як порозумітися з будь-яким менеджером. Пер. з англ. Світлана Сарвіна. Київ. : Наш формат. 2019. 312 с.
2. Вербовська Л. С., Боднар Г. Ф., Микитюк Н. Є. Технології лідерства в організації : конспект лекцій. Івано-Франківськ : Вид-во «ІФНТУНГ». 2021. 80 с.

3. Комарова К. В., Коляда С. П. Лідерство : навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів. Дніпро : 2017. 452 с.
4. Лідерство та команда в публічному управлінні : конспект лекцій / укладачі: К. В. Таранюк, Я. В. Кобушко. Суми : Сумський державний університет, 2020. 175 с.
5. Лідерські якості в професійній діяльності / Романовський О. Г., Резнік С. М., Гура Т. В., Панфілов Ю. І, Голоवेशко Б. Р., Бондаренко В. В., за заг. ред. О. Г. Романовського. Харків : НТУ«ХПІ», 2017
6. Нестуля, О. О., Нестуля С. І. Основи лідерства : наукові концепції (середина ХХ - початок ХХІ ст.) : навчальний посібник. Полтава : ПУЕТ, 2016. 376 с.
7. Романовський О. Г., Гура Т. В., Книш А. Є., Бондаренко В. В. Теорія і практика формування лідера : навч. посіб. Харків, 2017. 100 с.
8. Сергеева Л. М., Кондратьєва В. П., Хромей М. Я. Лідерство : навч. посібн. /за наук. ред. Л. М. Сергеевої. Івано-Франківськ :«Лілея-НВ». 2015. 296 с.
9. Філатова Л. С., Новохацька Л. В. Теоретичні аспекти теорій лідерства крізь призму ефективного лідерства // *Підприємництво. Економіка: реалії часу*. №3(13), 2014. URL: <https://economics.opu.ua/files/archive/2014/No3/64-69.pd>

Інформаційні ресурси

1. Національна бібліотека України ім. В. І. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua/>
2. Портал професійних психологів України «У психолога». URL: <http://upsihologa.com.ua/>